

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi
O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi
Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

60911200 – Oliy hamshiralik ishi
bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari

Toshkent-2022

ISHLAB CHIQLIGAN

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti Kuzatuv kengashining 2022 yil «24» may dagi 2 - sonli yig'ilishida ma'qullangan. Toshkent pediatriya tibbiyot instituti 2022 yil «31» avgust dagi 314 - sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

Mazkur Malaka talablari "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

MUNDARIJA

T/r	bet
1. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tasnifi	4
1.1. Qo'llanish sohasi	4
1.2. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tasnifi	4
2. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan umumiy talablar	6
2.1. Bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan umumiy talablar	6
2.2. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo'yiladigan malaka talablari	7
3 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar	8
3.1 Umumiy kompetensiyalar.....	8
3.2 Kasbiy kompetensiyalar.....	8
Tayanch so'zlar.....	11
Kelishuv varag'i.....	12

1. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tasnifi

60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi shaklda amalga oshiriladi. Ushbu ta'lim yo'nalishi bo'yicha o'qitish kredit modul tizimi asosida tashkil qilinadi.

O'quv reja va modul dasturini o'zlashtirishning me'yoriy muddati 3yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli bakalavrlar tayyorlash o'quv reja va modul dasturlarining o'zlashtirilishini amalga oshirishda Toshkent pediatriya tibbiyot instituti uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talabining asosiy foydalanuvchilari:

– mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha fan, texnika va ijtimoiy soha yutuqlarini hisobga olgan holda o'quv reja va modul dasturlarini sifatli ishlab chiqish, samarali amalga oshirish va yangilash uchun mas'ul institutning professor - o'qituvchilari;

– ta'lim yo'nalishining o'quv reja va modul dasturlarini o'zlashtirish bo'yicha o'quv-tarbiya faoliyatini samarali amalga oshiruvchi barcha xodimlari va talabalari;

– o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan institutning boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv bo'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari);

– bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya va imtihon komissiyalari;

– institutni moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;

– oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli Davlat organlari;

– ta'lim yo'nalishini ixtiyoriy tanlash huquqiga ega bo'lgan abituriyentlar va boshqa manfaatdorlar.

1.2. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tasnifi

1.2.1. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60911200 – Oliy hamshiralik ishi bakalavriat ta'lim yo'nalishi – fan va sog'liqni saqlash sohasiga tegishli yo'nalish bo'lib, sog'liqni saqlash tizimi muassasalarida, aholi o'rtasida o'tkir va surunkali kasalliklarning tarqalishini oldini olish, sog'lom turmush tarzini targ'ibot qilish, zamonaviy usullardan keng foydalangan holda bemorlarni sog'lomlashtirish bo'yicha asosiy muammolarni hal qilish, sog'liqni saqlash tizimining birlamchi bo'g'inida tibbiy-ijtimoiy vazifalarni bajarish bo'yicha kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.

Yo'nalish bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat sohasida qo'shimcha va o'zgarishlar bo'lishi mumkin.

1.2.2. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

– sog'liqni saqlash tizimidagi jarayonlar, sog'liqni saqlash tizimiga tegishli dasturlar, standartlar, ilmiy maqolalar, tezislar, ilmiy-tadqiqot ishlari, me'yoriy hujjatlar, ma'lumotnomalar, hisobotlar;

– tibbiyot asbob-uskunalari, dori vositalari, muolajalar, resurslar, vositalar, usul va uslublar majmuasi;

– jamiyat, aholi, oila, bemorlar, tibbiy yordamga muhtoj qariyalar, kattalar va bolalar, ayollar va erkaklar;

– ilmiy-tadqiqot jarayoni;

– “valeologiya” tibbiy ixtisosligi bo‘yicha sog‘liqni saqlash tizimining birlamchi muassasalarida (qishloq vrachlik punktlarida, qishloq oilaviy poliklinikalarida, oilaviy poliklinikalarida, markaziy ko‘p tarmoqli tibbiyot birlashmalarida) tibbiy faoliyatni amalga oshirish jarayoni;

– o‘z yo‘nalishi bo‘yicha o‘rta mahsus kasb-hunar ta‘lim muassasalarida pedagogik faoliyatini yuritish jarayoni.

Yo‘nalish bo‘yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat ob‘ektlarida qo‘shimcha va o‘zgarishlar bo‘lishi mumkin.

60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyati quyidagilarni qamrab oladi:

– *sog‘liqni saqlashni birlamchi tizimida tibbiy faoliyatni tashkil etish;*
– *aholi orasida keng tarqalgan o‘tkir va surunkali kasalliklar bo‘yicha barcha turdagi profilaktik chora-tadbirlarni ishlab chiqish va tadbir etish;*

– *shoshilinch yordam ko‘lami bo‘yicha zarur nazariy va amaliy bilimlarga ega bo‘lish hamda amaliyotda qo‘llash;*

– *tibbiyot sohasida dolzarb bo‘lgan kasalliklar hamda muommolar bo‘yicha zamonaviy ma‘lumot, bilimlarga ega bo‘lish va faoliyati davomida ular to‘g‘risidagi ma‘lumotlar bilan muntazam tanishib borish;*

– *aholi orasida sog‘lom turmush tarzi targ‘ibotiga qaratilgan chora-tadbirlarin o‘tkazish;*

– *reabilitatsiya choralari talab qilinadigan holatlarda, ularni aholiga zarur bo‘lgan darajada qo‘llash chora-tadbirlarini o‘z vaqtida amalga oshirish ;*

– *aholini ijtimoiy muhofaza qilishda uning uchun ma‘sul bo‘lgan tashkilotlar bilan hamkorlikda mavjud resurslardan unumli foydalanish;*

– *sog‘liqni saqlash birlamchi tizimining mehnat resurslaridan oqilona foydalanish va ularni samarali boshqarishda ishtirok etish;*

– *tibbiyot sohasida dolzarb bo‘lgan muommolar bo‘yicha ilmiy-tadqiqot faoliyatini talab darajasida olib borishda ishtirok etish.*

1.2.3. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari

- *tashkiliy-boshqaruv;*
- *tibbiy-profilaktika;*
- *uslubiy;*
- *tashxislash;*
- *reabilitatsiya;*
- *ilmiy-tadqiqot;*
- *tibbiy-ijtimoiy;*
- *pedagogik (o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘limi tizimida).*

Ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha tayyorlangan bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining muayyan turlari ta‘lim jarayonining manfaatdor ishtirokchilari bilan hamkorlikda oliy ta‘lim muassasasi tomonidan aniqlanadi.

Yo‘nalish bo‘yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat turlarida qo‘shimcha va o‘zgarishlar bo‘lishi mumkin.

1.2.4. Ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy moslashuv imkoniyatlari

Ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘lim muassasalarida maxsus fanlarni o‘qitishi mumkin.

1.2.5. Ta‘limni davom ettirish imkoniyatlari

60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr kasbiy tayyorgarlikdan keyin:

60911200 – Oliy hamshiralik ishi magistratura mutaxassisligi bo‘yicha ikki yildan kam bo‘lmagan muddatda o‘qishni davom ettirishi mumkin.

Shuningdek, o‘rnatilgan tartibda mustaqil tadqiqotchilik asosida ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishi mumkin.

2. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan umumiy talablar

2.1. Bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan umumiy talablar:

- dunyoqarash bilan bog‘liq tizimli bilimlarga ega bo‘lishi; gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, joriy davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;
- Vatan tarixini bilishi, milliy va umuminsoniy qadriyatlar masalalari yuzasidan o‘z fikrini bayon qila olishi va ilmiy asoslay bilishi, milliy istiqloq g‘oyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo‘lishi;
- tabiat va jamiyatda kechayotgan jarayon va hodisalar haqida yaxlit tasavvurga ega bo‘lishi, tabiat va jamiyat rivojlanishi haqidagi bilimlarni egallashi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asoslarda hayotda va o‘z kasb faoliyatida foydalana bilishi;
- insonning boshqa insonga, jamiyatga va atrof muhitga munosabatini belgilovchi huquqiy hamda ma’naviy mezonlarni bilishi, kasb faoliyatida ularni hisobga olib bilishi;
- axborot yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo‘lishi, o‘z kasb faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;
- tegishli bakalavriat yo‘nalishi bo‘yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo‘lishi;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;
- sog‘lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to‘g‘risida ilmiy tasavvur hamda e‘tirof, o‘zini jismoniy chiniqtirish uquq va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi lozim.

Bakalavr:

- ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha oliy ma’lumotli shaxslar egallashi lozim bo‘lgan lavozimlarda mustaqil ishlashga;
- tegishli bakalavriat yo‘nalishi doirasida tanlangan mutaxassislik bo‘yicha magistraturada oliy ta’limni davom ettirishga;
- kadrlarni qayta tayyorlash va malaka oshirish tizimida qo‘shimcha kasb ta’limi olish uchun tayyorlanadilar.

2.2. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo‘yiladigan malaka talablari

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- malakali hamshiralik yordamini tashkil etish, yoritish va nazorat qilish;
- moddiy, mehnat va informatsion resurslardan ratsional foydalanishni ta’minlash;
- hamshiralik xizmatini to‘g‘ri ta’minlashni tashkillashtirish;
- ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish salmog‘iga qarab, boshqaruvni rivojlantirish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilishda ishtirok etish;
- ishlab chiqarish faoliyati sifatini boshqarish jarayonlarini ishlab chiqish va tadbik qilish kobilyatiga ega bo‘lishi;
- informatsion texnologiyalar tizimini yaratish va ulardan foydalanish bilan bog‘liq bo‘lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash metodlari va mexanizmlarini ishlab chiqish kobilyatiga ega bo‘lishi;
- ijrochilar jamoasi ishini tashkil qilish kobilyatiga ega bo‘lishi;
- bajarilayotgan ish rejasini tuzish va bu ishni nazorat qilish, ishni bajarish uchun zarur bo‘lgan resurslarni rejalashtirish, o‘z ishining natijalarini baholash **qobilyatlariga ega bo‘lishi kerak.**

Tibbiy-profilaktika faoliyatida:

- axoli salomatligini muxofaza qilishga qaratilgan chora-tadbirlar;

- “valeologiya” tibbiy ixtisosligi bo‘yicha tibbiy faoliyatni amalga oshirish;
- kasalliklarning xavfli omillarini aniqlash va oldini olish, sog‘lomlashtirish;
- aholining sanitariya-gigienik saviyasini oshirish, profilaktik va epidemiyaga qarshi chora-tadbirlarni ishlab chiqish;

– kasbga oid muammolar yechimlarini amaliyotga tatbiq etish;

– aholini sog‘lomlashtirish, bemorlarni parvarishlash va kuzatish ***qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.***

Uslubiy faoliyatida:

– hamshiralik ishini takomillashtirish bo‘yicha izlanishlar olib borish va uslubiy tavsiyalar ishlab chiqish, seminarlar o‘tkazish;

– davolash profilaktik muassasalari faoliyatini va aholi salomatligining asosiy ko‘rsatkichlarini qayd etish, tahlil etish va xisobot tayyorlash ***qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.***

Tashxislash faoliyatida:

– bemorni sub‘ektiv va ob‘ektiv tekshirish;

– tekshiruv asosida hamshiralik diagnozini qo‘yish ***qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.***

Reabilitatsiya faoliyatida:

– bemorlarni parvarishda hamshiralik jarayonini qo‘llash;

– bemor va nogironlarda kasbiy faollikni, jismoniy tetiklikni va ruhiyatni qayta tiklash ***qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.***

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

– ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda tibbiyotga oid mavzularda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishda ishtirok etish;

– internet tarmog‘ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma‘lumotlarni maqsadga yo‘nalgan holda qidirish va topish;

– tibbiyotga oid ilmiy to‘plamlar, mahalliy va chet el ilmiy-tadqiqot yutuqlarini o‘rganish;

– kasbiy faoliyat ob‘ekti yo‘nalishiga mos yangi ilmiy natijalar, ilmiy adabiyotlar yoki ilmiy-tadqiqot loyihalarini o‘rganish;

– ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda tadqiqotlar o‘tkazish, ularning natijalariga ishlov berish, baholash va boshqa kasbiy faoliyat turlarini bajarish;

– ilmiy-tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirish;

– tadqiqot natijalari va ishlanmalarini tatbiq etish;

– ma‘lumotlarni jamlash, qayta tayyorlash, mavzu bo‘yicha ilmiy ma‘lumotlarni tizimli tahlil qilish;

– ilmiy muammolar yechimi natijalarini amaliyotga joriy etish ***qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.***

Tibbiy-ijtimoiy faoliyatida:

– oila va alohida aholi guruhlari o‘rtasida inson salomatligiga ta‘sir qiluvchi asosiy ijtimoiy-gigienik, ijtimoiy-psixologik omillarni aniqlash va xavf omillarini bartaraf qilish ***qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.***

Pedagogik faoliyatida (o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘limi tizimida):

– uzluksiz talim muassasalarida o‘quv jarayonini tashkil etish va o‘tkazilishiga ko‘maklashish (o‘kuv personalisi);

– o‘rta maxsus talim muassasalarida o‘quv mashg‘ulotlarini o‘tkazish;

– zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarini egallash va tatbiq etishni bilish;

– O‘MKHT tizimining mos o‘quv muassasalarida tayyorgarlik yo‘nalishida nazarda tutilgan o‘quv modullari bo‘yicha nazariy, amaliy va laboratoriya mashg‘ulotlarni o‘tqazish qobiliyatiga ega bo‘lish;

– zamonaviy informatsion va pedagogik texnologiyalardan foydalanib nostandart o‘quv mashg‘ulotlarini ishlab chiqish va o‘tkazish qobiliyatiga ega bo‘lish;

– o‘qitilayotgan fan bo‘yicha darslarni o‘tkazish uchun zarur bo‘lgan o‘quv-metodik xujjatlarni shakllantirish va tuzish qobiliyatiga ega bo‘lish;

– mustaqil ta'lim va ijodiy qidiruv natijasida o'qitilayotgan fan hamda pedagogik faoliyat sohasidagi metodlar, vositalar va shakllar jabhalarida o'z-o'zini muntazam takomillashtirib borish **qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.**

3. 60911200 – Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

3.1. Umumiy kompetensiyalar:

- Abstrakt fikrlash, analiz, sintez qobiliyatlari, o'qish va dalillarga asoslangan zamonaviy tibbiyot bilimlarni o'zlashtirish qobiliyati.
- Amaliy vaziyatlarda bilimlarni qo'llash qobiliyati;
- Kasbiy faoliyatni mohirlik bilan tushunish qobiliyati;
- Yangi sharoitga adaptatsiya qilish va faoliyat yuritish qobiliyati;
- Asoslangan qarorlar qabul qilish, jamoada ishlash, shaxslarga'ro kommunikatsiya qilish qobiliyatlari.
- Axborot va kommunikatsiya texnologiyalardan foydalana olish qobiliyati.
- Ijtimoiy mas'uliyat bilan va ongli ravishda harakat qilish qobiliyati.
- Biologik, psixologik, madaniy va mafkuraviy omillarni hisobga olgan holda muloqot qilish qobiliyati.

3.2. Kasbiy kompetensiyalar:

1. Ijtimoiy javobgarlik va kasbiy faoliyat:
 - ijtimoiy sharoit va jamoat sog'liqni saqlashni xisobga olgan holda hamshiralik faoliyatni amalga oshirish;
 - bemorlar/mijozlar va hamkasblar oldida ma'suliyat hamda kasbiy va etik standartlarga muvofiq kasbiy faoliyatni olib borish;
 - hamshiralik ishini rivojlantirishga hissa qo'shish;
 - vaziyatni chuqur o'rganish xamda extiyoj va imkoniyatlarni hisobga olgan holda qaror qabul qilish.
2. Kasbiy kompetensiyalarni takomillashtirish:
 - shaxsiy va kasbiy kompetensiyalarni takomillashtirish;kasbiy standartlar, ahloqiy va shaxsiy meyorlarga rioya qilgan holda faoliyat yuritish.
3. Yosh mutaxassislar va talabalarning professional o'sishini takomillashtirishga o'z xissasini qo'shish.
 - hamshiralilar ta'limiga hissa qo'shish;
 - hamkasblar va boshqa tibbiyot hodimlarini professional o'sishiga hissa qo'shish.

«Anesteziologiya va reanimatsiya» yo'nalishi bo'yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi qo'yidagi kompetensiyalarga ega bo'lishi kerak:

1. Reanimatsion bemorlarga kompleks parvarishni ta'minlash:
 - individual yondoshish va xavf omillarini xisobga olgan holda yordam ko'rsatish;
 - profilaktik parvarishni ta'minlash;
 - parvarish va muolajalarni o'tkazish;
 - ruhiy-ijtimoiy parvarishni ta'minlash;
 - biologik, ruhiy-ijtimoiy, madaniy va ma'naviy omillarni xisobga olgan holda bemor bilan muloqot qilish.
2. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan intensiv yordamni amalga oshirish (ma'lumotlarni yig'ish, tanlash, foydalanish) :
 - tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini xisobga olgan holda, anesteziologiya va reanimatsiyani rivojlantirish bo'yicha so'ngi ma'lumotlarni to'plash;
 - olingan ilmiy axborotning ahamiyatini baholash;
 - lasbiy faoliyatda ilmiy axborotdan foydalanish.

3. Anesteziologiya va reanimatsiya sohasida o'tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

- ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);
- sifat va sonli ilmiy izlanishlar o'tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiiq etish, samaradorligini baholash.

«Xirurgiya» yo'nalishi bo'yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi qo'yidagi kompetentsiyalarga ega bo'lishi kerak:

1. Xirurgik bemorlarga kompleks parvarishni amalga oshirish:
 - o'tkazilgan jarroxlikni xisobga olgan holda hamshiralik parvarish taktikasini tanlash va amalga oshirish;
 - xirurgik bemorlarga profilaktik yordam ko'rsatish;
 - xirurgik patologiyasi bo'lgan bemorlarga maslaxat va ahborot berish;
 - xirurgik operatsiyalarni o'tkazishda qatnashish;
 - xirurgik patologiyasi bo'lgan bemorlarga ryxiy-ijtimoiy yordam ko'rsatish.
2. Sog'liqni saqlash tizimining birlamchi bo'g'inida xirurgik patologiyasi bo'lgan bemorlarga hamshiralik parvarishni tashkil etish va amalga oshirish:
 - mavjud ijtimoiy hizmatlar asosida jarroxlik kasalliklarni hamshiralik parvarishni muvofiqilashtirish;
 - boshqa tibbiy mutaxassilar bilan birgalikda faoliyatni olib borish;
 - jarroxlik hamshirasini faoliyatini rejalashtirish va amalga oshirish;
 - shoshilinch jarroxlik yordamni tashkillashtirish va amalga oshirish;
 - tibbiy xujjatlarni to'ldirish;
 - xirurgik bemorlarga sifatli tibbiy yordam ko'rsatish bo'yicha bilimlarni doimiy yaxshilash.
3. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan jarroxlik hamshiralik yordamni amalga oshirish (ma'lumotlarni yig'ish, tanlash, foydalanish) :
 - tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini xisobga olgan holda, jarroxlik xamshiralik parvarishini rivojlantirish bo'yicha so'ngi ma'lumotlarni to'plash;
 - olingan ilmiy ahborotning ahamiyatini baholash;
 - lasbiy faoliyatda ilmiy ahborotdan foydalanish.
4. Xirurgiya sohasida o'tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:
 - ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);
 - sifat va sonli ilmiy izlanishlar o'tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiiq etish

«Akusherlik» yo'nalishi bo'yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi qo'yidagi kompetentsiyalarga ega bo'lishi kerak:

1. Fertil yoshdagi ayollarga kompleks parvarishni ta'minlash:
 - individual yondoshish va xavf omillarini xisobga olgan holda yordam ko'rsatish;
 - profilaktik parvarishni ta'minlash;
 - parvarish va muolajalarni o'tkazish;
 - ruhiy-ijtimoiy parvarishni ta'minlash;
 - biologik, ruxiy-ijtimoiy, madaniy va ma'naviy omillarni xisobga olgan holda bemor bilan muloqat qilish.
2. Ilmiy tadqiqotlar va dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarga asoslangan akusherlik yordamni amalga oshirish (ma'lumotlarni yig'ish, tanlash, foydalanish) :
 - tibbiy va axloqiy muammolarni va xavf omillarini xisobga olgan holda, akusherlik ishini rivojlantirish bo'yicha so'ngi ma'lumotlarni to'plash;
 - olingan ilmiy ahborotning ahamiyatini baholash;
 - lasbiy faoliyatda ilmiy ahborotdan foydalanish.
3. Akusherlik sohasida o'tkazilayotgan ilmiy izlanishlarda qatnashish:

- ilmiy izlanishlar plan-kartasini tuzish (dolzarblik, adabiyot sharxi, izlanishni olib borish, baxolash, natijalar);
- sifat va sonli ilmiy izlanishlar o'tkazishda qatnashish, natijalarni baholash, amaliyotga tadbiq etish, samaradorligini baholash.

«Hamshiralik ishini boshqarish» yo'nalishi bo'yicha Oliy hamshiralik ishi mutaxassisi qo'yidagi kompetensiyalarga ega bo'lishi kerak:

1. Xamshiralik personalni boshqarish va tibbiy muassasa faoliyatini samaradorligini oshirish bo'yicha boshqarish qarorlarni ishlab chiqish:

- o'z faoliyatini ilmiy izlanishlar asosida tashkil etish, uning kasbiy faoliyati sohasida foydalaniladigan axborotni yig'ish, saqlash va qayta ishlash uchun kompyuter usullarini egallash;

- boshqaruvning mohiyatini, sog'liqni saqlash tizimidagi o'ziga xos xususiyatlarini tushunish, me'yoriy va ma'muriy hujjatlar bilan ishlash va sog'liqni saqlash sohasidagi professional funktsiyalarni amalga oshirish uchun iqtisodiy va huquqiy bilim asoslarini qo'llash;

- muassasaning parvarishi xizmatining potentsial rivojlanishi va ishlashini tahlil qilish, tashkilotda o'zgarishlarning zarurligini aniqlash, innovatsiyalarni ishlab chiqish va ularni amalga oshirish bo'yicha harakat rejasini ishlab chiqish;

- kelajakdagi kasbining tabiati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, sog'liqni saqlash va parvarishning asosiy muammolari, ularning alqoasi va ijtimoiy siyosatning boshqa sohalari bilan o'zaro bog'liqligi;

- kasbiy funktsiyalarni bajarish bilan bog'liq vazifalarni belgilash va vazifalarni belgilash, ularni hal etish uchun o'rganilayotgan fanlarning usullarini qo'llash;

- parvarishlash tizimida tashkilot faoliyatining tahlili, uning cheklanishi va salohiyatini aniqlash, samaradorlikni oshirish dasturini ishlab chiqish, mavjud resurslarni hisobga olgan holda va uni amalga oshirishni ta'minlash;

2. Ish joyida ijtimoiy-psixologik tartibga solishni amalga oshirish;

- hamkasblar bilan muloqot qilish va jamoada ishlashga, ijrochilarning ishini tashkil etishga, tashkilotning ishchi kuchiga bog'liq boshqaruv qarorlarini topishga va boshqarishga tayyor bo'lish;

- tashkilotlarda nizolarni, stresslarni va innovatsiyalarni boshqarish uchun psixologiya bilimi bilan foydalanadigan tashkilotlarda samarali muloqot usullarini qo'llash;

3. Aholi salomatligini ahvolini tahlil qilish;

- aholi salomatligini ahvoli va tibbiy, tibbiy-ijtimoiy va sog'liqni saqlashga bo'lgan yehtiyojini tahlil qilish usullarini qo'llash, ularni kasbiy muammolarni yechishda foydalanish;

- bemorga tibbiy va tibbiy-ijtimoiy yordam ko'rsatishning samaradorligini baholash uchun bemorning sog'lig'i aniqlash metodologiyasi, malakali parvarish qilish va ularning shaxsiy yehtiyojlarini hisobga olgan holda ma'lumotlarni yig'ish va baholash usullarini qo'llash;

- sog'lom turmush tarzi haqida ilmiy tushuncha mavjud, sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish usullari, jismoniy o'zini o'zi yaxshilash ko'nikmalarini qo'llash;

- profilaktika, sog'liqni saqlash choralarni tashkil etish va o'tkazish;

- favqulotda vaziyatlarning diagnostikasi, favqulotda vaziyatlarni bartaraf etish bo'yicha choralar tashkil etish va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish;

4. Hamshiralik sohasida ilmiy va amaliy tadqiqotlar tashkil etish va o'tkazish.

- axborot bilan mustaqil ishlash (o'quv, informatsionn, me'yoriy, ilmiy);

- kasbiy faoliyatda ilmiy axborotdan foydalanish, ijtimoiy ahamiyatga ega muammolar va jarayonlarni ilmiy tahlil qilish;

- Onalik va bolalikni muhofazalash bo'yicha tadqiqotlar olib borishda sog'liqni saqlash ahvolini tahlil qilishning statistik, ijtimoiy, gigienik, epidemiologik usullaridan foydalanish;

- aholi sog'lig'ini baholashda aholiga nisbatan parvarish qilish sifatini baholashda sifat va sifat ko'rsatkichlari bo'yicha tadqiqotlarni olib borish; - dalillarga asoslangan tibbiyot asosida olingan natijalarni baholash, olingan natijalarni tahlil qilish, tegishli xulosalar chiqarish, amaliyotga tatbiq etish bo'yicha takliflar berish va samaradorlikni baholash;

Tayanch soʻzlar:

Oliy hamshiralik ishi, kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, taʼlim yoʻnalishi, kasbiy faoliyat obʼekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy oʻquv reja va fan dasturi (bakalavriat dasturi), profil, oʻqib-oʻrganish natijalari, sogʻliqni saqlash tizimi, klinika, laboratoriya, amaliy koʻnikmalar, kasallik, davolash muassasalari, profilaktika, Oliy maʼlumotli hamshira, hamshiralik ishida boshqaruv, hamshiralik jarayon, hamshiralik tashxis.

Kelishuv varaqasi
Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQLDI:

Tashkent pediatriya tibbiyot instituti

Rektor **B.T.Daminov**

M.O'.

KELISHILDI:

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazir o'rinbosari, Toshkent shahar sog'liqni saqlash Bosh boshqarmasi boshlig'i, Toshkent pediatriya tibbiyot instituti Kuzatuv/kengashi raisi

_____ **A.V.Alimov**

M.O'.

2022 yil "25" 08

Respublika ixtisoslashtirilgan pediatriya ilmiy-amaliy markazi direktori

_____ **D.I.Axmedova**

M.O'.

2022 yil "26" 08